

Onderwerp: Reactie op uw brief aan de tweede kamer d.d. 11 november 2020 (kenmerk IENW/BSK-2020/187265)

Afschrift aan: Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie, vaste Kamercommissie Infrastructuur & Waterstaat, regionale media in Gelderland.

Geachte Staatssecretaris,

Beste Mevrouw Van Velthoven-Van der Meer,

We hebben veel waardering dat u uitspreekt dat u een voorstander bent van toiletten in treinen. Een toilet in de trein is inderdaad voor de 3,5 miljoen Nederlanders met blaas- en buikproblemen een voorwaarde om te kunnen reizen met de trein. Gelukkig heeft u ervoor gezorgd dat bij NS het probleem van de toiletloze trein eind 2021 zal zijn opgelost.

In het tienpuntenplan wordt gepleit voor een verplichting bij concessieverlening en aanbestedingen dat er in iedere trein een toegankelijk toilet aanwezig is. En dat er een fijnmazig netwerk van openbare toiletten nodig is op grote OV knooppunten.

Ook decentrale vervoerders hebben toiletten in hun treinen. Maar dat geldt niet voor alle treintrajecten. U zegt in uw brief dat het slechts om vijf lijnen gaat. Het zijn echter niet vijf treinlijnen, maar zeven treinlijnen waar geen toiletten in de trein zijn. Naast Almelo-Hardenberg (Overijssel) en Geldermalsen-Dordrecht (ZH), gaat het om 5 trajecten in Gelderland: Arnhem-Winterswijk, Winterswijk-Zutphen, Zutphen-Apeldoorn, Arnhem-Tiel en Ede/Wageningen-Amersfoort. Op al deze trajecten worden mensen met blaas- en darmproblemen buitengesloten van het reizen met de trein. Zo zijn in Winterswijk alleen via toiletloze treinen de andere treinen in het land bereikbaar.

U gaat onderzoeken of een verplichting tot het hebben van een toilet in nieuwe treinen tot de mogelijkheden behoort. Dat klinkt mooi, maar treinen hebben een lange levensduur. Zo heeft de provincie Gelderland besloten dat de volgende generatie treinen een toilet moet hebben, maar die worden pas in 2037 (Arriva) of zelfs 2042 (Brengr) vervangen. Een verplichting dat nieuw materieel van een toilet moet zijn voorzien is daarom enkel een deel van de oplossing. Als alleen voor nieuwe treinen de toiletten verplicht worden, kunnen decentrale vervoerders met toiletloze treinen blijven rijden. Dit is niet te rijmen met de eisen die aan NS zijn gesteld.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

Voor nog lang doorlopende concessies vinden we het daarom noodzakelijk dat de toiletloze treinen tussentijds voorzien worden van een toilet, zoals dat ook is gebeurd bij de inbouw in de NS SLT Sprinters. Om deze reden moet er ook een uiterste termijn opgenomen worden waarop alle treinen in Nederland voorzien moeten zijn van toiletten, laten we zeggen over drie jaar. Daarmee laat u ook voor alle vervoerders dezelfde regels gelden t.a.v. toegankelijkheid, toegankelijkheid moet niet in de concurrentiecriteria van aanbestedingen vallen.

Kortom, een verplichting tot inbouw van toiletten binnen drie jaar is nodig. Een aanbeveling is te vrijblijvend. Zo heeft het College voor de Rechten van de Mens de aanbeveling gedaan aan de provincie toiletten te eisen in de concessie. De provincie Gelderland heeft bijvoorbeeld echter besloten dat niet te doen omdat het slechts een aanbeveling is.

In het tienpuntenplan wordt verzocht om in nieuw af te sluiten concessies toiletten verplicht te stellen. Met een verankering in het Besluit Toegankelijkheid OV kan u voorkomen dat in elke volgende concessie waarbij de treinen nog niet vervangen hoeven te worden het toilet weer weggelaten kan worden.

We denken graag met u mee over de mogelijkheden om te zorgen voor OV dat voor iedereen toegankelijk is, óók voor de twee miljoen buikpatiënten, anderhalf miljoen blaaspatiënten, meer dan drie miljoen 65plussers, zwangere vrouwen en anderhalf miljoen basisschoolkinderen.

Met vriendelijke groet, mede namens de partners binnen de Toiletalliantie

Dr. Ivo Thonon
Beleidsadviseur
ivothonon@mlds.nl
06 37 33 37 93